

۲ راهبرد عملی حوزه حقوقی تأمین اجتماعی

عمران نعیمی

مدیر کل امور حقوقی و قوانین

سازمان تأمین اجتماعی

حمایت از حقوق جامعه بیمه‌شدگان و بهره‌مندی ایشان از امتیازات و حمایت‌های قانونی و پیگیری‌های مستمر در جهت رفع دغدغه‌های جامعه هدف از بنیادی‌ترین اهداف اداره کل امور حقوقی و قوانین سازمان تأمین اجتماعی بوده است که در این راستا با رعایت اصول قانونی و حاکمیت قانون، تلاش شده با ارتقاء سطح کمی و کیفی خدمات سبب افزایش حس رضایت در ذی‌نفعان و به تبع آن ارتقاء جایگاه و موقعیت سازمان در بین جامعه مخاطبان خود شود. از اهم اقدامات این دفتر در جهت نیل به مقصود یاد شده می‌توان به موارد ذیل اشاره داشت.

تنقیح، تلخیص و روان‌سازی بخشنامه‌ها و دستورات اداری در شورای مقررات‌زدایی؛

با توجه به پابندی سازمان بر لزوم تحقق عملی رعایت اصل قانونمندی و شفاف‌سازی مقررات سازمانی، جلوگیری از انباشت بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های تکراری، مشابه و مغایر و اطلاع شرکای اجتماعی سازمان از حقوق و تکالیف خود و نهایتاً رضایت بیمه‌شدگان و کارفرمایان، تنقیح بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های سازمان در دستور کار اداره کل حقوقی سازمان قرار گرفته است. در این طرح تعداد ۲ هزار بخشنامه با حضور صاحب‌نظران و ذی‌نفعان بخشنامه اعم از کارفرمایان و اتاق اصناف و... در ۴۰ بخشنامه موردی جمع‌بندی شده که در این فعالیت ضمن یکسان‌سازی رویه‌های سازمان در واحدهای اجرایی موارد مغایر و در تعارض با قوانین جاری کشور مورد شناسایی قرار گرفته و اهتمام لازم در جهت اصلاح و جایگزین کردن این موارد بسا مقررات و قوانین موضوعه صورت می‌پذیرد. تنقیح مقررات و بخشنامه با حضور ذی‌نفعان آن اعم از اعضا اتاق بازرگانی و صنایع و کارفرمایان در جهت بهره‌گیری از خرد جمعی و نیل به هدف روان‌سازی بخشنامه‌ها با حفظ حقوق مشمولان آن است. لازم به ذکر است به تأسی از نامگذاری سال ۱۴۰۰ به عنوان «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» از سوی رهبر انقلاب، شورای مذکور از تیرماه سال جاری به «شورای مقررات‌زدایی» تغییر نام یافته و با ترکیب اعضای جدید در جهت رفع ابهامات و رفع موانع اجرایی بخشنامه‌ها به فعالیت‌های خود کمافی سابق ادامه می‌دهد.

تشکیل کمیته مشترک آسیب‌شناسی با دیوان عدالت اداری؛

معاونت حقوقی، پیشگیری و پژوهش دیوان عدالت اداری در جهت ریشه‌یابی علل افزایش دعاوی علیه سازمان و پیشگیری از طرح دعاوی با موضوعات جدید در دیوان عدالت اداری با هدف چاره‌اندیشی و همفکری در جهت تضمین حقوق عامه اقدام به تشکیل کمیته آسیب‌شناسی و برگزاری جلسات مستمر با حضور کارشناسان حقوقی سازمان تأمین اجتماعی؛ پیرامون قوانین و مقرراتی که منجر به طرح شکایات مکرر و متعددی علیه سازمان شده؛ کرده است. در این کمیته‌های مشترک تلاش می‌شود تا با شناسایی به موقع عوامل سبب‌ساز طرح شکایات جدید، تلاش

در جهت حذف و کاهش این علل شده و با چاره‌اندیشی راهکارهای عملی در این خصوص اتخاذ تصمیم می‌شود.

بررسی پیش‌نویس بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری از حیث انطباق با قوانین و مقررات؛

از آنجا که اجرای قوانین و مقررات مربوط به حوزه تأمین اجتماعی مستلزم برداشت صحیح از آنهاست؛ لذا هر گونه تصمیم سازمانی در خصوص اعمال قوانین و مصوبات که در قالب صدور بخشنامه، دستورالعمل یا دستور اداری صورت می‌گیرد، می‌بایست از جهت انطباق با قوانین و مقررات ملاک عمل، بررسی شود و مطابق بخشنامه شماره ۹۳/۵۵/۹۲/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۲/۶/۱۳، صدور هر گونه بخشنامه، دستورالعمل و یا دستور اداری منوط به تأیید اداره کل حقوقی است.

بدیهی است بخشنامه‌هایی که پس از بررسی و تأیید صادر شده‌ا‌ولاً، بسیاری از ابهامات قانونی را که ممکن است در مقام اجرا به وجود آید مرتفع می‌کند. ثانیاً، از بروز رویه‌ها و اقدامات چندگانه واحدهای اجرایی سازمان جلوگیری می‌کند. ثالثاً، آمار شکایات و دعاوی بیمه‌شدگان و یا کارفرمایان در دیوان عدالت اداری و یا مراجع قضایی را که مستلزم عدم رضایت بیمه‌شدگان و صرف هزینه‌های گزاف برای سازمان خواهد بود به شدت کاهش می‌دهد.

دفاع از دعاوی سازمان در جهت حفظ حقوق بیمه‌شدگان؛

اداره کل امور حقوقی و قوانین به عنوان یکی از ادارات کل معاونت حقوقی، امور مجلس و بین‌الملل، وظیفه حفظ و نگهداشت از منابع و ذخایر سازمان که به‌واقع سرمایه‌ها و حقوق مادی و معنوی بیمه‌شدگان و مشترکان این سازمان که اکثر آن‌ها اقشار زحمتکش جامعه‌اند، را عهده‌دار است. از این رو در راستای انجام این وظیفه بس عظیم و خطیر؛ از یک‌سو رصد فعالیت‌ها و اقدامات بخش‌های مختلف سازمان را به جهت انطباق فعالیت‌ها و انجام امور با قوانین و مقررات موضوعه و از سوی دیگر، وظیفه دفاع از حقوق و منافع سازمان در مراجع قضایی و شبه‌قضایی (نظیر دیوان عدالت اداری و محاکم دادگستری) و انجام کلیه اقدامات لازم از قبیل تهیه دادخواست و لایحه دفاعیه، حضور در جلسات دادرسی، بیان دفاعیات، پیگیری عملیات اجرایی در جهت حفظ منافع و مصالح بیمه‌شدگان سازمان اعمال داشته است.

حذف دعاوی دارای فراوانی؛

اداره کل امور حقوقی و قوانین با بهره‌گیری از اطلاعات و داده‌های آماری مأخوذه از سیستم جامع حقوقی ضمن رصد میزان فراوانی هر دعوی و دعاوی جدید، دعاوی دارای بیشترین فراوانی که هر سال تکرار می‌گردد شناسایی و مورد آسیب‌شناسی قرار می‌دهد. با شناسایی این دعاوی، علل آن در کار گروه‌های مشخص بررسی و راهکارهای لازم جهت کاهش و حذف این دعاوی اتخاذ می‌شود. از نتایج این آسیب‌شناسی علاوه بر اصلاح بخشنامه‌ها و رویه‌های جاری سازمان می‌توان به تکریم بیشتر بیمه‌شدگان و احترام به حقوق قانونی اشاره کرد. از بارزترین این دعاوی و اقدامات صورت گرفته در جهت رفع آنها می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد: - دعاوی مربوط به معافیت ایثارگران از پرداخت دو درصد هزینه‌های درمانی موضوع ماده (۸۹) قانون تأمین اجتماعی. - دعاوی مربوط به افزایش مرخصی زایمان از شش ماه به ۹ ماه مشمولان قانون تأمین اجتماعی. - دعاوی مربوط به متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان. - دعاوی مربوط به اعمال امتیازات سختی کار و نوبت کاری - ارتقاء بهره‌وری - لحاظ امتیاز رتبه در حق اشعه.

مهمترین اقدامات معاونت فرهنگی و اجتماعی تأمین اجتماعی:

پرداخت وام به ۲۰۰ هزار مستمري بگير

سازمان تأمین اجتماعی همواره بر ارزش و جایگاه والای بازنشستگان و همچنین خانواده و تک‌بریم این قشر از جامعه تأکید فراوان داشته و به خوبی می‌توان این مهم را در برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی متعدد و اثربخش در راستای حفظ سلامت جسمی و روحی و تقویت و افزایش انگیزه‌ای این عزیزان و پاسداشت خانواده و تجلیل از جایگاه رفیع بازنشستگان و مستمري بگیران که به مر حله اجراء در آمده، مشاهده کرد. در ایام الله دهه مبارک فجر و سالروز پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی، اهم اقدامات و عملکرد معاونت فرهنگی و اجتماعی سازمان تأمین اجتماعی را مرور می‌کنیم.

گزارش

الف – مهمترين اقدامات و عملکرد:

- ثبت نام و پرداخت تعداد ۲۱۷ هزار و ۷۱ فقره تسهیلات قرض الحسنه ۷۰ میلیون ریالی به مستمري بگیران سازمان تأمین اجتماعی در سراسر کشور.
- بررسی و ارائه راهکارهای افزایش تسهیلات قرض الحسنه برای بازنشستگان و بیمه‌شدگان در جهت تقویت و توسعه ارائه خدمات توانمندسازی ذی‌نفعان سازمان.
- راه‌اندازی سیستم آموزش مجازی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی تبیین قوانین و مقررات هیأت‌های بدوی و تجدیدنظر تشخیص مطالبات و بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان‌آور.
- برگزاری مراسم روز خانواده و تک‌بریم بازنشستگان با اجرای طرح: «انتخاب بازنشسته، همسر بازمانده، از کار افتاده کلی نمونه» در سراسر کشور.
- برگزاری سلسله نشست‌های رؤیای تأمین اجتماعی فراگیر.
- برنامه‌ریزی و اتخاذ تدابیر لازم در جهت ایجاد و توسعه مفاهیم تأمین اجتماعی و فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی در بین دانش‌آموزان سراسر کشور.
- برگزاری همایش آموزشی و هم‌اندیشی رابطان بیمه‌ای در ۲۳ استان کشور به صورت حضوری و غیر حضوری.
- برگزاری کمیته ساماندهی مسئولیت‌های اجتماعی شرکت‌ها و مؤسسات تابعه.
- اتخاذ تدابیر لازم در جهت جلب مشارکت خیرین و کارفرمایان.
- همکاری و مشارکت جدی در اجرای ارائه طرح تعمیم و گسترش پوشش بیمه‌ای با عنوان «بیمه خانواده ایرانی».
- تهیه و تنظیم دستورالعمل «توسعه تعامل و هم‌اندیشی با شرکای اجتماعی، نهادهای مدنی و حاکمیتی».
- برگزاری بیش از ۲۱۵ نشست تعاملی با شرکاء اجتماعی سازمان.
- اجرای طرح مشاوره کارگاهی و هم‌اندیشی، آموزشی رابطان بیمه‌ای در سطح استان‌ها
- برپایی غرفه اطلاع‌رسانی و ارائه مشاوره تخصصی به کارفرمایان، بیمه‌شدگان و مستمري بگیران در نمایشگاه‌ها.

۱۵. برگزاری سمینارهای گفت‌مان سازی تأمین اجتماعی با موضوع عدالت و توسعه در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی بخش دولتی و آزاد.
۱۶. برگزاری سالانه جشنواره ملی و استانی معرفی چهره‌های برتر حوزه کارفرمایی و کارآفرینی با اهدا جوایز و لوح تقدیر و تندیس.
۱۷. برگزاری مرحله مقدماتی بیست‌وسومین دوره قرآن کریم ویژه کارکنان سازمان تأمین اجتماعی با حضور بیش از ۳ هزار نفر در چهار رشته مفاهیم، قرأت، ترتیل و حفظ.
۱۸. برگزاری مسابقات کتابخوانی با موضوعات مختلف در بین کارکنان.
۱۹. هدایت و راهبری ادارات کل بیمه‌ای و مدیریت‌های درمان در راستای ترویج و توسعه فرهنگ اقامه نماز.
۲۰. اتخاذ تدابیر لازم برای آموزش پیشگیری از حوادث کارگران و رابطان معدنی سراسر کشور در استان کرمان.
۲۱. در دستور کار قرار گرفتن اجرای طرح رفاهی و گردشگری مستمري بگیران تأمین اجتماعی.
۲۲. آماده سازی پیش‌نویس تهیه و تدوین پیوست و بسته فرهنگی برای برنامه‌ها، طرح‌ها و پروژه‌های سازمان.
۲۳. تدوین و تولید محصولات و اقلام فرهنگی ویژه بازنشستگان و مستمري بگیران با عناوین بیماری‌های چشمی سالمندان، سلامت روان سالمندان و تغذیه سالمندان.
۲۴. تهیه آخرین اخبار و گزارش‌های تحلیلی و آماری و انعکاس آن در فضای مجازی و وب‌سایت‌های تشکل‌های اجتماعی به منظور افزایش اطلاعات بیمه‌ای شرکای اجتماعی.
۲۵. تهیه و تولید ۱۰ عنوان بروشور اطلاع‌رسانی در حوزه کارفرمایی.
۲۶. تهیه و ارسال کتاب، بروشور و لوح فشرده قوانین و مقررات و تهیه دفتر دوم کتاب خاطرات ماندگار خاطرات بازنشستگان.

ب- اهم برنامه‌های آتی:

۱. اجرای طرح برگزاری شورای راهبردی شرکای

رویکردهای تحولی اداره کل تشکيلات تأمین اجتماعی

راهکارهای نوین سازمانی در ارائه خدمات

گزارش

اداره کل تشکيلات و توسعه مدیریت، از معدود واحدهای توسعه‌یافته در ساختار جدید است که با انتزاع از اداره کل بودجه و تشکيلات (اداره کل برنامه و بودجه فعلی) در ذیل معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی با مأموریتی مبنی بر «مدیریت و نظارت بر طراحی ساختارها و سیاستگذاری در نظام نگهداشت و جبران خدمات منابع انسانی، تدوین و تنظیم نظام‌سات اداری و استخدایم در چارچوب سیاست‌های سازمان، مدیریت فرایندها و شیوه‌های نوین ارائه خدمت با رویکرد تعالی سازمانی و ارتقاء بهره‌وری، بهبود مستمر و خلق ارزش با همکاری و خرد جمعی حوزه‌های ذی‌ربط اعم از ستاد مرکز، ستاد استانی و اجرایی» قرار گرفت.

این استقلال به نوعی نشانگر توسعه وظایف و حیطة عملکرد این اداره کل نیز تلقی می‌شود که قطعا در پی تغییر پارادایم این حوزه صورت پذیرفته تا منشاء تحولات اثرگذار سازمانی در حوزه‌های ساختار، فرایندها و منابع انسانی باشد.